

III Ikgadējā starptautiskā konference vardarbības pret bērnu novēršanai
„Bērna aizsardzības sistēmu mijiedarbībā”
Rīga, 29/12/2012

Mazu bērnu tiesību
aizsardzības sistēmas
izvērtējums

AIVITA PUTNIŅA, PHD
ZANE LINDE-OZOLA, MSOC
LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Ziņojuma fokuss

Ziņojums izvērtē:

- ❑ vardarbības pret bērnu novēršanas politiku, īpaši *Programmas vardarbības ģimenē mazināšanai 2008.-2011. gadam* rezultātus
- ❑ kā ekonomiskā krīze un reģionālā reforma ietekmējusi mazu bērnu (līdz 3 gadu vecumam) situāciju

Mazi bērni – īpaša mērķgrupa vardarbības novēršanā

Pakļauti lielākam vardarbības riskam nekā citu vecuma grupu bērni:

- ☐ pilnībā atkarīgi no aprūpētāja
- ☐ retāk nonāk speciālistu redzeslokā
- ☐ vardarbības atpazīšana un pierādīšana pret mazu bērnu atšķirīga, grūtāk pierādāma

Vardarbība un veselība

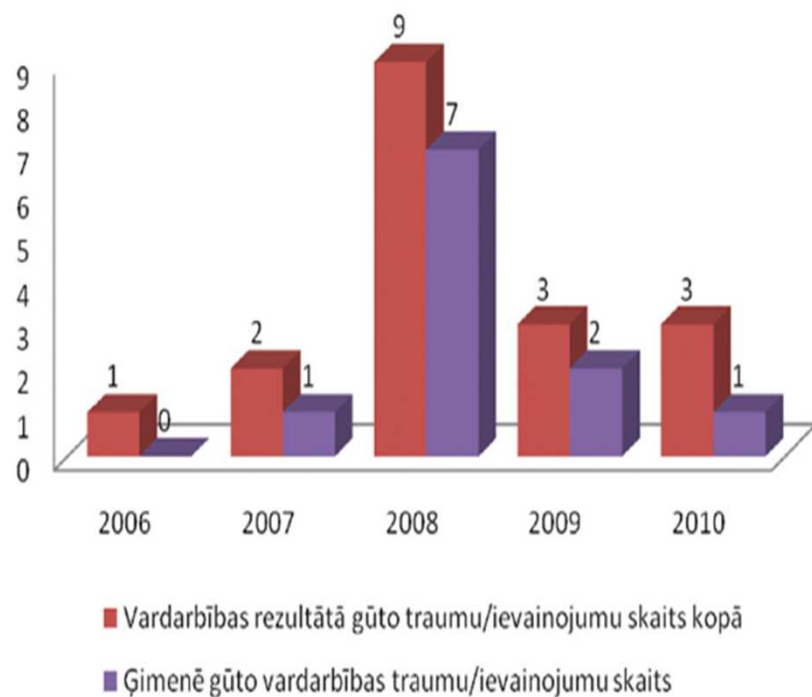
Veselības un vardarbības saikne (PVO perspektīva)

- ❑ veselības nozare novērš galvenos saslimstības un mirstības cēloņus
- ❑ veselības nozare uzņemas ievērojamu daļu izdevumu, ko izraisa vardarbība un ievainojumi (neatliekamā medicīna, ķirurģiskā iejaukšanās, psiholoģiskais atbalsts)
- ❑ sabiedrības veselības perspektīva

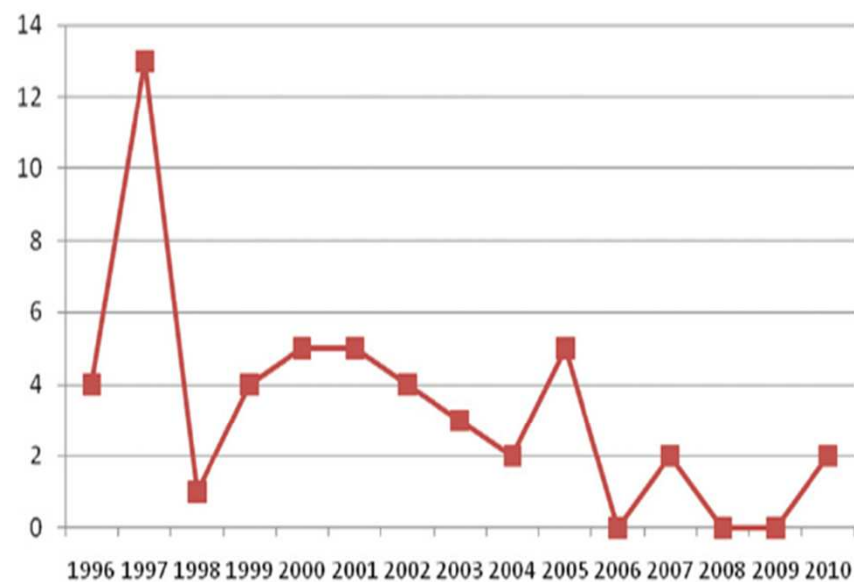
Mazu bērnu traumatisms un mortalitāte

3. attēls. Stacionārajās veselības aprūpes iestādēs reģistrētais vardarbības rezultātā gūto traumu/ievainojumu skaits 0-4 g. v. bērniem (2006-2010).

Avots: Nacionālā veselības dienesta Traumu un ievainojumu reģistrs.

4. attēls. Vardarbības rezultātā mirušo 0-4 g.v. bērnu skaits (1996-2010).

Avots: Nacionālā veselības dienesta Traumu un ievainojumu reģistrs.

Veselības aprūpes speciālisti un vardarbības novēršana

- ❑ Primārā veselības aprūpes speciālistu iesaiste vardarbības atpazīšanā un prevencē situatīva

- ❑ **Speciālistu loma neaizstājama: īpaši mazu bērnu gadījumā**

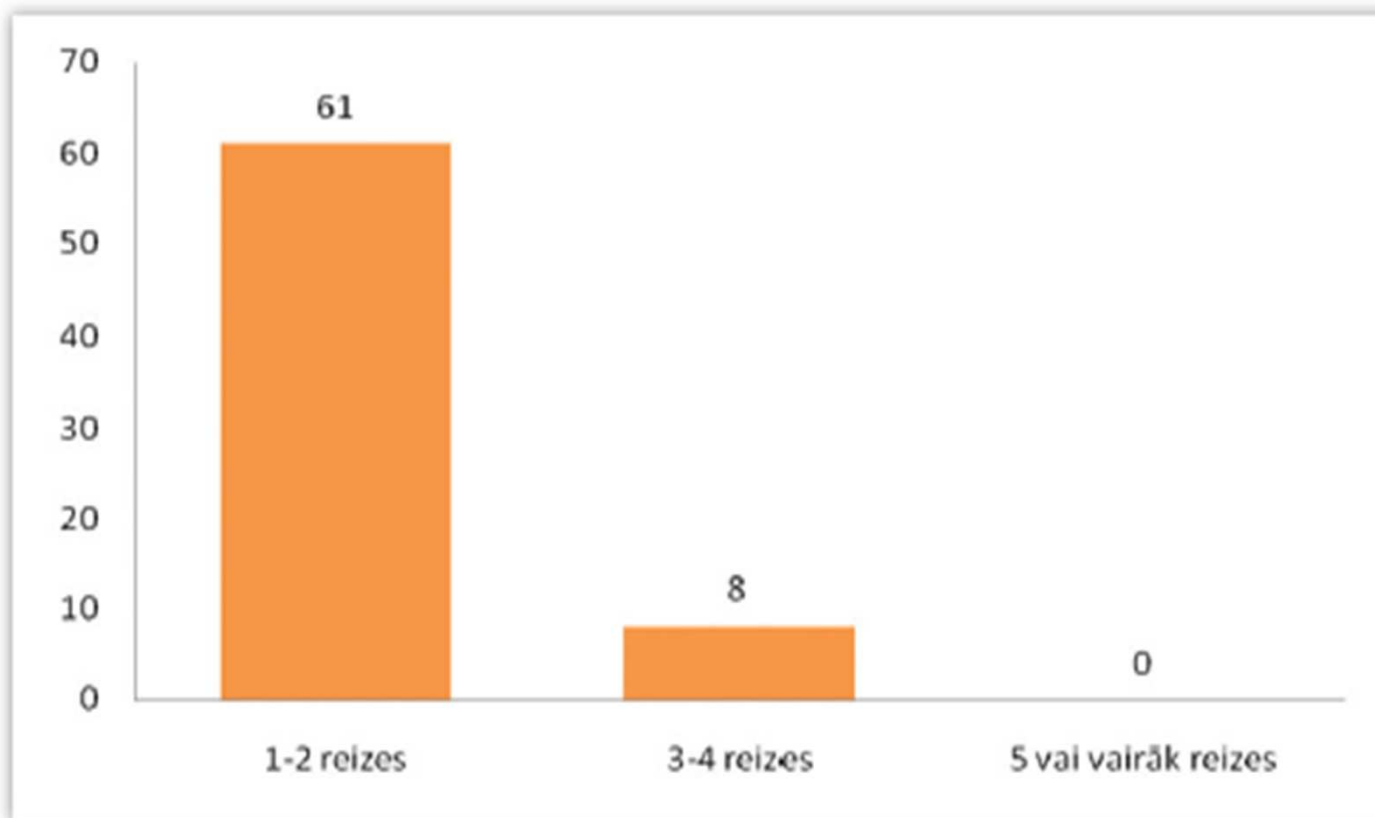
Labās prakses piemēri:

- ❑ Atsevišķās dzemdību iestādēs jaundzimušā reģistrācija pie ģimenes ārsta
- ❑ Vecmāšu un sociālā darbinieka sadarbība dzemdību iestādēs

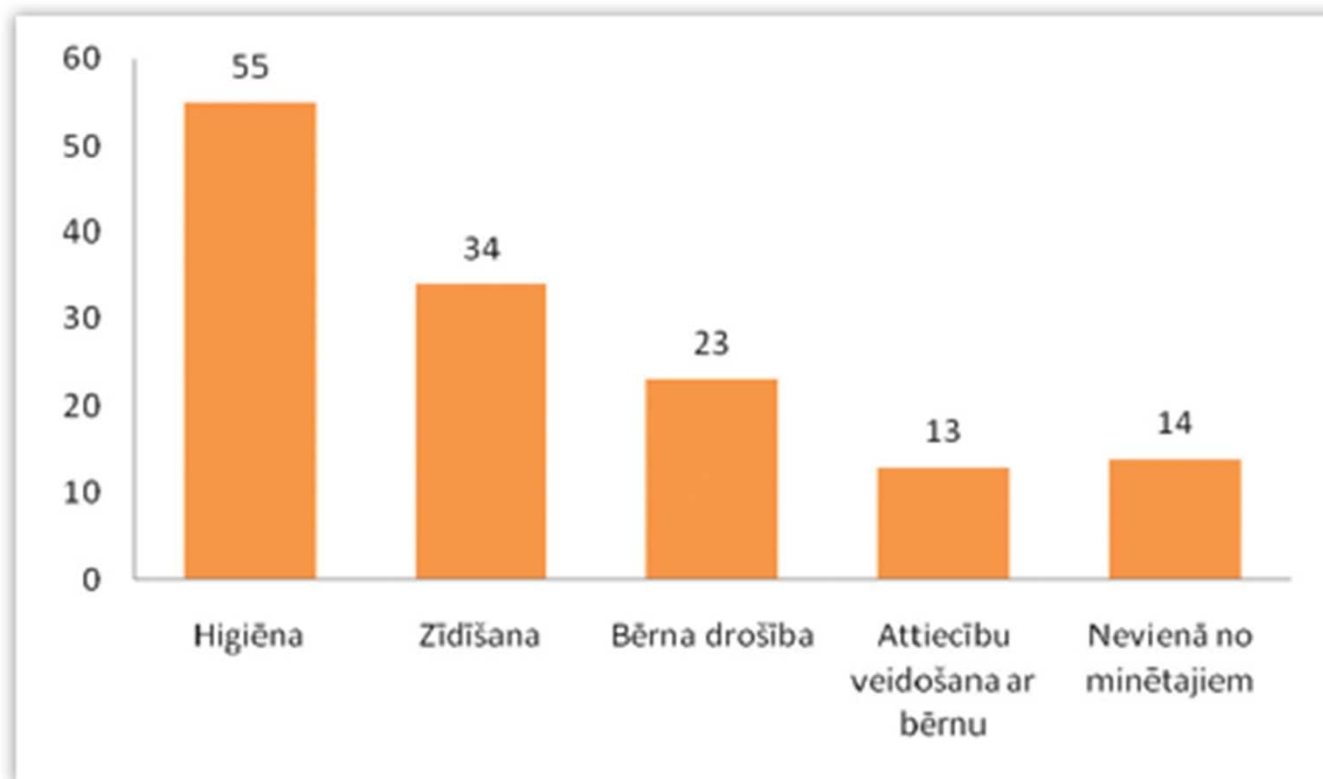
«Neredzami» bērni un patronāžas pakalpojuma nodrošinājums

15. attēls. Veikto mājas vizīšu skaits jaundzimušā pirmajā dzīves mēnesī.

17. attēls. Mājas vizišu laikā mediķu sniegtie atbalsta veidi un skaits (iespējamās vairākas atbildes).

Patronāžas loma vardarbības pret mazu bērnu novēršanā

(+) regulārs kontakts ar ģimenēm ar maziem bērniem

(+) vecāku izglītošana, informēšana

(+) riska ģimeņu apsekošana

(+) resurss vardarbības vai tās riska atpazīšanā

(+) uzticības attiecības starp ģimeni un mediķi

Labās prakses piemēri:

- ☐ Sociālā dienesta un ģimenes ārstu sadarbība
- ☐ Ģimenes ārstu otrās māšas
- ☐ Pediātru prakšu veidošana

Paldies!

Ziņojuma pilns teksts:

<http://paligsvecakiem.lv/kampana/#zinojums>